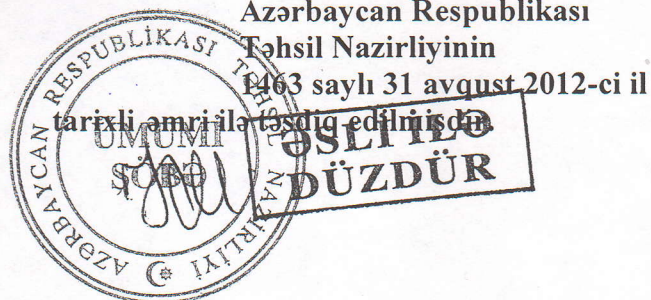

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası

BAKİ – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı» «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nı tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası İxtisaslaşmalar: - Ədəbi iş - Ədəbi redaktə - Ssenarist	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyət çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- kollektivdə işləmək (ÜK-1);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (ÜK-2);
- fəal sosial mobillik (ÜK-3);
- beynəlxalq arenada işləmək (ÜK-4);
- hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-5);
- yeni ideyalar irəli sürmək (ÜK-6);
- müstəqil işləmək (ÜK-7);
- elmi-tədqiqat və elmi-istehsalat işlərinin təşkilində, elmi kollektivin idarə olunmasında bacarıq vərdislərə malik olmaq (ÜK-8);
- təşəbbüskarlıq və liderlik (ÜK-9);
- işi təşkil etmək və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (ÜK-10).

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- ssenari yaradıcılığı fənni ilə əlaqədar dərin biliklərə əsaslanan ədəbiyyatdan istifadə etmək (PK-1);

Handwritten signature 2

- kinoşünaslıq problemlərinin təhlilində bu sahədə yazılmış tədqiqat işlərindən istifadə etmək (PK-2);
- elmi-tədqiqat və elmi axtarışlar işini aparmaq (PK-3);
- sənətşünas kimi müstəqil təhlil aparmaq (PK-4);
- öz elmi axtarışlarının nəticələrini təqdim etmək (PK-5);
- fənnin ümumi mahiyyətini müstəqil şəkildə izah etmək (PK-6);

Pedaqoji sahə üzrə:

- ədəbi yaradıcılıq və ekran dramaturgiyasının tədrisində informatika fənlərini öyrənmək (PK-7);
- elektron kitabxanalardan, referativ jurnallardan aktual elmi məlumatları əldə etmək (PK-8);
- ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərini tədris etmək (PK-9);
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilmək (PK-10);

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- ekran dramaturgiyasının təhlilində nəzəri biliklərlə Azərbaycan kino və teleməkanının əlaqələndirilməsi prinsiplərini müəyyənləşdirmək (PK-11);
- bədii əsərlərin ekran təcəssümü sahəsində mövcud təcrübəni tədris prosesinə tətbiq etmək (PK-12);
- elmi-tədqiqat işlərini yüksək səviyyədə aparmaq (PK-13);
- ssenari yaradıcılığından əlavə fənlərin mahiyyətini dürüst ifadə etmək (PK-14);
- dram və ssenari yaradıcılığı üzrə ümumi formaların müəyyənləşdirmək (PK-15);
- istehsalat təcrübəsini aparmaq və onun əsasında bilikləri təkmilləşdirmək və inkişaf etdirmək (PK-16);
- əldə edilmiş nailiyyətləri tədris prosesində tətbiq etmək (PK-17);
- istehsalat təcrübəsini müasir təhsil prosesinə uyğun şəkildə realizə etmək (PK-18);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilmək (PK-19);
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərmək (PK-20);
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımaq (PK-21);
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilmək, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyət və sosial rolunu anlamaq, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmaq (PK-22);
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirmək, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək (PK-23);
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etmək (PK-24);
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmək (PK-25);
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilmək, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək (PK-26);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilmək, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilmək (PK-27);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirmək (PK-28).

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat sahəsi üzrə;

Handwritten signature

- pedaqoji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- elm və texnikanın nailiyyətlərindən, Azərbaycanın və xarici ölkələrin qabaqcıl təcrübəsindən istifadə etməklə kitabşünaslıq sahəsində aparılan elmi-tədqiqat işlərini təhlil etmək və nəticələri ümumiləşdirmək;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumlar hazırlamaq və keçirmək;
- elmi nəşrlər hazırlamaq və redaktə etmək.

Pedaqoji sahə üzrə:

- mühazirə oxumaq;
- seminar aparmaq və s.

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- elmi-tədqiqat qruplarının işini təşkil etmək;
- fəaliyyət nəticələrini proqnozlaşdırmaq üçün elmi yenilikləri tətbiq etmək;
- qəbul olunmuş qərarların nəticələrini kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək.
- informasiyanın avtomatik yığılımı və emalında müasir üsullardan istifadə etmək;

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF-B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: <ul style="list-style-type: none"> - xarici dildə neytral səs informasiyasının və ritminin özünəməxsusluğunu, tələffüzün üslubunun əsas xüsusiyyətlərini, ümumi və terminoloji səciyyəli 4000 tədris leksik vahidləri həcmində leksik minimumu, elmi üslubun əsas xüsusiyyətlərini, öyrənilən dil ölkələrinin mədəniyyəti və adət-ənənələrini, nitq etiketi qaydalarını; - Azərbaycanda ali təhsil sistemini, ali məktəbin, tələbə və müəllimlərin vəzifələrini, ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona verilən müasir tələbləri, tərbiyə və özünütərbiyə, rəhbərlik və idarəetmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim 	14	MHF-B01 <i>Xarici dil</i> MHF-B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i> MHF-B03 <i>Psixologiya</i> MHF-B04 <i>Seçmə fənlər*</i>	6 ✕ 4 ✕ 2 ✕ 2 ✕	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10

Handwritten signature
4

	<p>və tələbə) işinin metodikasını;</p> <ul style="list-style-type: none"> - psixologiyanın obyektı, predmeti və metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, psixikanın quruluşunu, şüurluluq və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münasi-bətini, tələbə psixologiyasını və s. <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kitabşünaslıq ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı. - mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumağı; seminar məşğələlərin planlaşdırmağı və aparmağı, kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi; - hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşması, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s. <p>yiylənməlidir:</p> <p>xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>				
MİF-B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənlər bölümü Bu fənnin öyrənilməsi nəticəsində təhsil alan bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ədəbi yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası ixtisasının öyrənilməsində ssenari yaradıcılığının xüsusi əhəmiyyətini; - ssenarinin struktur problemlərini; - dram və ssenari yaradıcılığının tədrisi və sistemli təhlilini; - kinoşünaslıq sahəsində yazılmış əsərlərdə ssenarinin əsas prinsiplərini; - məşhur ssenaristlərin əsərlərini; - kinojurnalistikanı; - kino sənətinin əsaslarını; - müasir Azərbaycan dramatur-giyasını; - kinodram nəzəriyyəsini; - televiziya jurnalistikasını; - ekran publisistikasını; - informatikanın humanitar sahəyə tətbiq edilməsini. <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ədəbi yaradıcılığın müxtəlif sahələrinə dair məlumatlı olmağı; - müstəqil ssenari yazmağı; - ədəbi yaradıcılığın digər elm sahələri ilə əlaqəsini müəyyənləşdirməyi; - müxtəlif mənbələrdən ixtisasa uyğun informasiyanı əldə etməyi; - müasir kino dramaturgiyasına bələd olmağı; 	76	<p>MİF-B01 <i>Bədii yaradıcılığın müasir problemləri</i></p> <p>MİF-B02 <i>Bədii yaradıcılığın tarixi və metodologiyası</i></p> <p>MİF-B03 <i>Ali məktəbin müəyyən etdiyi fənn:</i></p> <p>MİF-B04 <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</i></p> <p>MİF-B05 <i>Seçmə fənn*</i></p>	4 f 2 f 4 k	<p>PK-1</p> <p>PK-2</p> <p>PK-3</p> <p>PK-4</p> <p>PK-5</p> <p>PK-6</p> <p>PK-7</p> <p>PK-8</p> <p>PK-9</p> <p>PK-10</p> <p>PK-11</p> <p>PK-12</p> <p>PK-13</p> <p>PK-14</p> <p>PK-15</p> <p>PK-16</p> <p>PK-17</p> <p>PK-18</p> <p>PK-19</p> <p>PK-20</p> <p>PK-21</p> <p>PK-22</p> <p>PK-23</p> <p>PK-24</p> <p>PK-25</p> <p>PK-26</p> <p>PK-27</p> <p>PK-28</p>

Handwritten signature 5

	<ul style="list-style-type: none"> - informatikanı öz fəaliyyətinə tətbiq etməyi; - konkret ssenarilər əsasında çəkilmiş filmləri təhlil etməyi; <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ədəbi yaradıcılıq və ekran dramaturgiyasının və ssenari yaradıcılığının tədrisində müasir ədəbi üsullardan istifadə etmək vərdişlərinə. 				
MET-B00	<p>Elmi tədqiqat işləri</p> <p>Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işlərini planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusu seçməyi; - ədəbiyyat siyahısının tərtibini; - elmi-tədqiqat işi aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə etməyi; - alınmış nəticələrin praktik əhəmiyyətini və onun tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - elmi-tədqiqat işinin gələcəkdə davam etdirilməsi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrinin çap üçün hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və magistrlik dissertasiyasında istifadə etməyi və s. 	30	<p>Elmi tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi-pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistr dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>18</p>	<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-7</p> <p>ÜK-8</p> <p>ÜK-9</p> <p>ÜK-10</p> <p>PK-3</p> <p>PK-4</p> <p>PK-5</p> <p>PK-6</p> <p>PK-7</p> <p>PK-8</p> <p>PK-13</p>
Kreditlərin ümumi sayı		120		120	

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq sərişələlərə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

**İxtisaslaşmalar üzrə sərişələlər (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti: ümumi həftələrin sayı – 94

o cümlədən:

- nəzəri təlim – 45 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki tədris bazası və kadr potensialı

5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalar, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

[Signature] 6

- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlar çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiyə dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060314 – Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblər kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilalanların biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunə diplomu verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutunun direktoru

_____ A.Mehrabov

« ____ » _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin rəisi

_____ İ.Mustafayev

« ____ » _____ 2012-ci il

Mədəniyyət və incəsənət ixtisaslar qrupu üzrə Dövlət Təhsil Standartları hazırlayan işçi qrupun sədri

_____ V.Məmmədova

« ____ » _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının «İncəsənət» bölməsinin sədri

_____ Z.Qafarova

« ____ » _____ 2012-ci il

Handwritten signature and date: 2012